

Obsah

ÚVOD	9
I. oddíl	11
1. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA SOCIÁLNÍ POLITIKY	13
1.1. Podstata sociální politiky a její různá pojetí	14
1.2. Objekty a subjekty sociální politiky	22
1.2.1. Typy (modely) sociální politiky	25
1.2.2. Model sociální politiky České republiky (problém jeho konstituování)	28
1.3. Sociální politika státu a její cílové zaměření	30
1.3.1. Vymezení a význam sociální politiky státu	30
1.3.2. Cíle státní sociální politiky	32
1.3.3. Vztah obyvatelstva k sociální politice státu	34
1.4. Základní principy sociální politiky	35
1.4.1. Princip sociální spravedlnosti	37
1.4.2. Princip sociální solidarity	43
1.4.3. Princip subsidiarity	45
1.4.4. Princip participace	47
1.5. Funkce a nástroje sociální politiky	48
1.5.1. Funkce sociální politiky	48
1.5.2. Nástroje sociální politiky	56
1.6. Vzájemné vztahy sociální a hospodářské politiky	61
1.6.1. Základní souvislosti sociální a hospodářské politiky	61
1.6.2. Koncept sociálně tržního hospodářství, jeho podstata	65
2. BLAHOBYT A CHUDOBA V SOCIÁLNÍ POLITICE	70
2.1. Stát blahobytu (welfare state)	71
2.1.1. Podstata a příčiny vzniku státu blahobytu	72
2.1.2. Fungování státu blahobytu	77

2.1.3.	Současné prevažujúci názory na koncept státu blahobytu	81
2.2.	Chudoba	84
2.2.1.	Koncepty chudoby	85
2.2.2.	Příčiny chudoby	88
2.2.3.	Nástroje a měření chudoby	91
2.2.4.	Možnosti řešení chudoby	94
2.2.5.	Výskyt chudoby v České republice	96
3.	VÝVOJ SOCIÁLNÍ POLITIKY	99
3.1.	Stručná charakteristika vývoje sociální politiky	100
3.1.1.	První vývojová etapa	101
3.1.2.	Druhá vývojová etapa	103
3.2.	Sociální politika v Evropské unii	109
4.	SOCIÁLNÍ POLITIKA V OBDOBÍ TRANSFORMACE ČS. EKONOMIKY A SPOLEČNOSTI	123
4.1.	Charakteristika procesu transformace	123
4.2.	Sociální reforma	126
4.3.	Orientace procesu transformace v dalším období	132
II. oddíl		137
5.	SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ	139
5.1.	Sociální zabezpečení v sociálním systému	139
5.1.1.	Vymezení sociálního zabezpečení	139
5.1.2.	Základní determinanty sociálního zabezpečení	143
5.2.	Nová koncepce sociálního zabezpečení	146
5.2.1.	Minulý vývoj sociálního zabezpečení	146
5.2.2.	Principy koncepce sociálního zabezpečení	150
5.2.3.	Koncepce sociálního zabezpečení v tržních ekonomikách západních zemí	153
5.3.	Záměry rozvoje důchodového systému	156
5.3.1.	Financování základního systému důchodového zabezpečení	158
5.3.2.	Základní typy konstrukce důchodového systému	166
5.3.3.	Valorizace v důchodovém zabezpečení	168
5.4.	Důchodové pojištění	170

5.4.1.	Zabezpečované životní situace	170
5.4.2.	Starobní důchod	171
5.4.3.	Invalidní a částečně invalidní důchod	176
5.4.4.	Vdovský a vdovecký důchod	177
5.4.5.	Sirotčí důchod	178
5.5.	Nemocenské pojištění	179
5.5.1.	Zabezpečované životní situace	179
5.5.2.	Dávky nemocenského pojištění	182
5.6.	Penzijní připojištění	184
5.6.1.	Význam penzijního připojištění	184
5.6.2.	Základní charakteristika penzijního připojištění	186
5.6.3.	Dávky penzijního připojištění	188
5.7.	Státní sociální podpora	192
5.7.1.	Obecné požadavky na nový systém	192
5.7.2.	Konstrukce dávek státní sociální podpory	195
5.7.3.	Zkušenosti s realizací systému v praxi	203
5.8.	Sociální pomoc	204
5.8.1.	Životní minimum a sociální potřebnost	204
5.8.2.	Hlavní systémové zásady moderní sociální pomoci	207
5.8.3.	Konstrukce systému dávek a služeb sociální pomoci	213
6.	ZDRAVOTNÍ POLITIKA	216
6.1.	Zdraví jako prioritní hodnota ve společnosti	217
6.2.	Nezdravotnické faktory a jejich vliv na zdravotní stav obyvatelstva	218
6.3.	Ochrana zdraví a úloha státu	220
6.4.	Východiska a předpoklady zdravotní politiky	221
6.5.	Systém zdravotní péče a úloha státu v tomto systému	223
6.6.	Problematika spojená s utvářením nového systému zdravotní péče v České republice	230
7.	RODINNÁ POLITIKA	235
7.1.	Systémy podpory rodin ve světě	236
7.2.	Vývoj rodinné politiky	237
7.2.1.	Základní demografické a věcné charakteristiky rodin na území České republiky	241
7.2.2.	Transformace rodinné politiky v České republice	245

7.3.	Nová koncepce rodinné politiky v České republice	247
8.	BYTOVÁ POLITIKA	249
8.1.	Vývojové tendence v bydlení	249
8.2.	Historie bytové politiky	251
8.3.	Modely bytových systémů	256
8.3.1.	Administrativně přidělový systém	257
8.3.2.	Tržní systém	259
8.4.	Nástroje bytové politiky	261
8.5.	Transformace bytové politiky	263
9.	POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI	271
9.1.	Specifika trhu práce a nezaměstnanost	272
9.2.	Charakteristika nezaměstnanosti a její důsledky	274
9.2.1.	Charakteristika nezaměstnanosti	274
9.2.2.	Ekonomické a sociální důsledky nezaměstnanosti	278
9.3.	Politika zaměstnanosti	280
9.4.	Trh práce a politika zaměstnanosti v České republice	283
9.4.1.	Situace ve sféře zaměstnanosti a na trhu práce	283
9.4.2.	Politika zaměstnanosti	285
10.	VZDĚLÁVACÍ POLITIKA	288
10.1.	Základní pojmy	289
10.2.	Úloha vzdělání ve společnosti	291
10.3.	Vzdělávací politika, její obsah a cíle	297
10.4.	Základní principy vzdělávací politiky	299
10.5.	Aktuální problémy vzdělávací politiky České republiky	303
10.5.1.	Alternativní školství	306
10.5.2.	Školská soustava a trh práce	308
10.5.3.	Financování školství	310
	VYBRANÁ LITERATURA	313
	RESUMÉ	318
	SUMMARY	320
	REJSTRÍK	322